

NOVOSTI

Blažena Djevica Marija, sveta Barbara, sveti Rok i sv. Nikola – tihi čuvari autoceste A1 (7)

ZAGREB (IKA) 02.09.2024. / 16:58

Na dionicama autocesta u Hrvatskoj kojima upravljaju "Hrvatske autoceste d.o.o." nalazimo i njihove tihe čuvare. Kako bi se s njima upoznali, cilj autora vlč. mr. sc. Tomislava Hačka je kroz ovaj rad predstaviti te svojevrzne "krajputaše" koji nisu dostupni široj javnosti. U sljedećim dijelovima rada upoznat ćemo se s tihim čuvarima autoceste A1.

11. Blažena Djevica Marija, sveta Barbara, sveti Rok i sv. Nikola – tihi čuvari autoceste A1

Cijelu priču s tihim čuvarima hrvatskih autocesta želimo završiti s onom najdužom autocestom, A1. Za nju se često voli reći kako spaja sjever i jug Hrvatske i baš zbog toga što je u službi one koja spaja i povezuje, ovo posljednje mjesto u radu pripalo je upravo njoj. Tako će ovaj dio na svom kraju, na simboličan način, otkriti tajnu povezanosti hrvatskih autocesta i njezinih tihih čuvara.

11.1. Autocesta A1

Kao i do sada u radu, polazimo od onoga što o ovoj autocesti nalazimo ispisano u „Tehničkoj monografiji“ HAC-a (usp. str. 151).

Kako smo već napisali, povijest izgradnje autocesta na području Republike Hrvatske započinje 1970-ih godina, s početkom izgradnje autoceste Zagreb – Karlovac, a danas A1 povezuje Zagreb preko Karlovca, Gospića, Zadra, Šibenika, Splita s Pločama. Tijekom idućih godina planiran je i nastavak izgradnje ove autoceste do Dubrovnika. Time će se nastaviti s izgradnjom novih prometnih

tokova „sjeverne i srednje Europe iz smjera Beča (E-59), Bratislave (E-65) i Budimpešte (E-71)“.

Povijest izgradnje autoceste A1 može se pratiti u nekoliko faza:

1. „početkom ljeta 2005. godine dovršene su i puštene u promet posljednje dionice autoceste duge 380 kilometara, koja povezuje hrvatsku metropolu – Zagreb sa središtem Dalmacije – Splitom. Time je dovršen projekt koji je, uz prekide, trajao 40 godina, dok je gradnja produžetka iste autoceste prema luci Ploče, u duljini od 102 kilometra, odmah nastavljena u punom profilu. Već 2007. godine otvorene su za promet nove dionice autoceste do Šestanovca.“
2. dionica Split – Šestanovac u dužini od 37 km otvorena je za promet 2007. godine i na ovoj dionici izgrađeno je 6 tunela, 5 vijadukata i 1 most
3. dionica Šestanovac – Ravča otvorena je 2008. godine i na dužini od 40 km izgrađeno je 7 vijadukata, 9 nadvožnjaka, 29 podvožnjaka, 2 prijelaza za životinje
4. od 2011. otvorena je dionica Račva – Vrgorac dužine 9,8 km
5. godine 2013. otvara se dionica Vrgorac-čvor Ploče – Karamatići; zanimljivo je spomenuti kako se ova dionica autoceste veže s državnom cestom D8 te najkraćom autocestom u Republici Hrvatskoj, A10 (dužina 8,5 km).

Izgradnjom svih ovih dionica ukupna dužina autoceste Zagreb – Split – Dubrovnik iznosi 488,1 km, a na njoj se posebno mogu izdvojiti objekti poput čvorova Lučko i Bosiljevo; tuneli: Mala Kapela (5801 m), Brinje (1561 m), Plasina (2300 m) i Sveti Rok (5727 m), mostovi Maslenica i Krka te vijadukt Drženik, kao najduži u Hrvatskoj.

Gledajući sve prethodno navedene ključne točke ove autoceste, može se reći kako ova autocesta prolazi „kroz mnoga vrijedna i ekološki vrlo očuvana područja, tako da se u stručnoj, pa i široj javnosti razvila rasprava o ugrožavanju prirode zbog njezine izgradnje i prometovanja njome. Međutim, kod projektiranja je iskazana visoka ekološka svijest, napose strogim uvjetima glede odvodnje. Dapače, autocesta prati i povezuje zaštićene prirodne i kulturne znamenitosti. Približila se Hrvatskom olimpijskom centru Bjelolasica, dodiruje Park prirode Velebit u čijem je okrilju i Nacionalni park Paklenica. Iako udaljena od Nacionalnog parka Plitvička jezera, kvalitetnim spojnicama daje mu nove impulse. Na obalnoj strani nudi dobru vezu prema Nacionalnom parku Kornati, dotiče Vransko jezero i prelazi Krku u dodiru s nacionalnim parkom“.

Tako zaključno možemo reći, osim što je prepoznajemo pod imenom A1, ovu autocestu možemo prozvati i „zelenom“ i „povijesnom“ i u metaforičkom i doslovnom značenju tih riječi. A da bi se to u potpunosti doživjelo, naravno da je svaki vozač i putnik pozvan proći cjelokupnom dužinom ove autoceste koju kao tihi čuvari čuvaju Isus Krist, Majka Božja, sveta Barbara, sveti Rok i sveti Nikola.

I) Tunel Mala Kapela

Majka Božja Lurdska i sveta Barbara tihe su čuvarice tunela Mala Kapela. Dok se kapelica Majke Božje Lurdske nalazi na južnom ulazu u tunel Mala Kapela, između čvora Ogulin i čvora Brinje, u razdjelnom pojasu (stacionaža km 108 + 600), kapelica sv. Barbare nalazi se na sjevernom ulazu u tunel, u razdjelnom pojasu (stacionaža km 102 + 650). Navedena dionica autoceste otvorena je za promet 2004. godine.

„Tunel Mala Kapela nalazi se na dionici Josipdol – tunel Mala Kapela i povezuje ogulinsko-plašćansku dolinu s ličko-senjskim prostorom, kroz planinski masiv Mala Kapela. Tunel Mala Kapela je projektiran s dvije paralelne tunnelske cijevi razmaka osi 25 m. Duljina tunela je 5780 m. Promet kroz taj tunel trenutno teče samo kroz desnu cijev. Lijeva cijev je iskopana, ali bez sekundarne tunnelske obloge te trenutno služi kao servisni tunel, za sigurnosne intervencije ili evakuaciju putnika u izvanrednim situacijama. Sjeverni ulaz tunela nalazi se na 562 m.n.m, a južni na 573 m.n.m. Dopusštena brzina vožnje kroz tunel je 80 km/h“, istaknuto je o ovom tunelu u „Tehničkoj monografiji“ HAC-a.

Inače, kako i piše u izdanju „Hrvatske enciklopedije“, Mala Kapela niži je dio planinskoga masiva Kapele koji se „pruža od Mrkopaljskog i Ravnogorskoga polja na sjeverozapadu do Plitvičkih jezera i Koreničkoga polja na jugoistoku, u duljini oko 100 km. To prostrano planinsko područje zauzima oko 4650 km². Prijevoj Kapela (Vrh Kapele; 887 m) raščlanjuje masiv na nižu i dulju Malu Kapelu (Seliški ili Selički vrh, 1279 m) te višu Veliku Kapelu (Bjelolasica, 1536 m, ujedno je i najviši uspon Gorskoga kotara). U građi prevladavaju vapnenci i dolomiti; razvijen je krš (špilje, jame, polja u kršu i dr.). Klima je planinska (kratka ljeta te duge i oštre zime s mnogo snijega), s maksimumom oborina u studenome i prosincu. Unatoč obilju oborina (2000 do 3500 mm godišnje) masiv je bezvodan. Vode otječu u Kupu, Koranu, Dobru, Zagorsku Mrežnicu, Dretulju, ugl. podzemnim putem (ponornice). Znatnim dijelom Kapela je pod listopadnom šumom i šumom četinjača (prevladava visoka miješana šuma bukve i jele). Ističe se ljepotom krša (Klek, Bijeke stijene, Samarske stijene, Kolovratske stijene); područje Bijelih i Samarskih stijena (5 km²) zaštićeno je kao strogi rezervat prirode, a Kleka kao značajni krajolik“.

U ovom kontekstu zanimljivo je istaknuti činjenicu kako je Mala Kapela uopće dobila ime. Naime, kako se navodi na mrežnoj stranici o dinarskom gorju (*dinarskogorje.com*), a koja se referira na stručnu literaturu, „Mala i Velika Kapela zajedno s Plješivicom bile su nekoć zarasle gustom šumom te nazivane jednim imenom – Gvozd, što na staroslavenskom jeziku znači šuma. Taj Gvozd dugo je vremena bio međa staroj Hrvatskoj i Slavoniji. [KLAIC, Vjekoslav; *Opis zemalja u kojih obitavaju Hrvati*, Društvo sv. Jeronima, Zagreb, 1880., str. 20.] Ovdje, u tišini, među gustim stogodišnjim krošnjama jela, bukava i javorova, nalazila se kapela sv. Nikole od čega dolazi kasniji naziv Gluha Kapela [MAGDIĆ, Mile; *Velika Župa Modruš*, Union, Zagreb, 1943., str. 30] (stoji u izvješću ratnog vijeća 1655. godine [HORVAT, Rudolf; *Lika i Krbava*, Povijesne slike, crtice i bilješke, br. II., MH, Zagreb, 1941., str. 147]). Dakle, masiv je sadašnje ime dobio prema jednoj (vjerojatno pavlinskoj) kapelici u blizini gorskog prijevoja. Inače, Gvozdom se nazivao i planinski predio između rijeka Kupe, Korane i Gline koji je prema kralju (za kojega nije dokazano da se zvao Snačić ili Svačić) dobio ime Petrova gora. Također, i samo podrijetlo naziva Gvozd izaziva dvojbe jer jedni tumače da potječe od staroslavenskog naziva za šumu, a drugi su skloniji to povezivati s gvožđem (željezom), na što upućuje i nekadašnji latinski naziv Kapele – *Alpae ferrae*“ [NADILO, Branko; *Neistražene ruševine modruške utvrde i naselja*, časopis Građevinar, 54 (2002) 8, str. 499–505].

Kako je i istaknuto na mrežnim stranicama PD Medvednica, Mala Kapela „velikim je dijelom prekrivena šumom i nema značajnijih vrhova, onako kamenitih s čistim pogledom uokolo, možda upravo zato što je cijela pod jakom šumom, zelena. Tako da čak nema ni značajnijeg planinarskog puta koji bi bio uvršten u knjige Planinarskih vodiča“.

A) MAJKA BOŽJA LURDSKA

„Godine 1890. papa Lav XIII. odobrio je slavlje ovog spomendana kao vlastitog samo za biskupiju Tarbes. Naime, u Lurdu, na području te biskupije, 11. veljače 1858. dogodilo se prvo od 18 ukazanja Blažene Djevice Marije Bernardici Soubirous (1844. – 1879.), koju je papa Pio XI. 8. prosinca 1933. proglasio svetom, u Svetoj godini Otkupljenja. Ovaj je spomendan uvršten u rimski kalendar u vrijeme svetog pape Pija X. 1908. Sadržaj slavlja ovog spomendana nije slavlje povijesnog događaja već marijansko slavlje: Marije kao bezgrešne majke, zore otkupljenja te početka novog čovječanstva oslobođenog grijeha, o čemu svjedoči i današnji misni obrazac.

Foto: HAC, Kip Gospe Lurdske na ulazu u tunel Mala Kapela

Konačnu tipologiju prikaza Bezgrešnog začeća stvorila je barokna umjetnost sedamnaestog stoljeća i obilježila ju je genijalnost španjolskog misticizma, npr. kip Montaneza u katedrali u Toledu te umjetničke slike Zurbarana, Ribere i posebno Murilla. Poznato je da se u temelju prikaza ukazanja Djevice Bernardi Soubirou, 1858. godine nalazi Murillova slika koju je Louvre kupio 1852. Ova slika je odmah postala popularna u Francuskoj i predstavljanje je bilo nadaleko poznato što je vidljivo iz tadašnjih slika i pobožnih dnevnika. Lijepa Gospođa, 'tako lijepa kakvu nikad prije nisam vidjela u svom životu', koja se ukazala Bernardi u špilji, usred zlatnog oblaka, s rukama prekriženim na prsima i odjevena u bijelu haljinu vezanu u struku plavom vrpcom, jako sliča na Pradoovu 'Najčišću' te nju preuzima i slikar Murillo. Kao i u slučaju ukazanja Presvetog Srca Margareti Mariji Alacoque u sedamnaestom stoljeću, primjer Lurda potkrepljuje tezu kako je slika imala utjecaj na širenje pobožnosti", navodi se u prijevodu već

prethodno spomenute knjižice „Blažena Djevica Marija tijekom liturgijske godine“.

Crkva spomendan Majke Božje Lurdske slavi svake godine 11. veljače, a to je ujedno i Svjetski dan bolesnika.

b) Majka Božja Lurdska i čokoladice „Ferrero Rocher“

Malo je poznata činjenica na koji su način povezani Majka Božja Lurdska i poznate čokoladice „Ferrero Rocher“. Naime, kako navodi Z. Caldwell na portalu *aleteia.org*, spomenute čokoladice bile su nadahnute Djevicom Marijom. I sâm Michele Ferrero istaknuo je prigodom 50. obljetnice osnutka tvrtke kako „uspjeh Ferrera dugujemo Gospi Lurdskoj; bez nje možemo malo učiniti“. Ali kako povezati čokoladicu s Gospom Lurdskom?

Foto: HAC, Kip Gospe Lurdske na ulazu u tunel Mala Kapela

Čokoladica je predstavljena 1982. godine i nazvana je „Rocher“, nazvana je tako po spilji Rocher de Massabielle, koja označava mjesto gdje se Blažena Majka ukazala svetoj Bernardici u Lurdu. Površina pak čokolade, po kojoj je prosipan lješnjak, podsjeća na formaciju stijena u Lurdu. No osim što je Ferrero na ovaj način zahvalio Gospi na uspjehu, u znak zahvalnosti u svim svojim pogonima u svijetu postavio je kip Blažene Djevice Marije.

C) MAJKA BOŽJA LURDSKA PORUČUJE

Prigodom ukazanja maloj Bernardici u Lurdu Majka Božja tražila je od nje samo da čini pokoru i moli za grešnike. To je Bernardica i činila do kraja života. I ovaj ulazak u tunel može biti prigoda da se uputi molitva Gospi za sve one koji su se preporučili u molitve, a Gospu uvijek možemo promatrati kao onu koja nam svojim primjerom svijetli poput svjetla na kraju tunela, odnosno kao onu koja nas izvodi iz tama našega života i vodi nas prema Svjetlu od Svjetla.

II) Sveta Barbara, djevica i mučenica

Ova svetica, osim što se pojavljuje na jednom od ulaza u tunel Mala Kapela, pojavljuje se i na nekim drugim mjestima na dionici autoceste A1. Stoga nam je i želja u ovom dijelu rada, a idući prema jugu Hrvatske, predstaviti ta mjesta na kojima se nalazi lik svete Barbare. O njezinu smo životu pisali detaljnije u poglavlju o dionici autoceste A6.

Foto: HAC, Kip svete Barbare na ulazu u tunel Mala Kapela

A) TUNEL BRINJE

Nakon tunela Male Kapele tunel Brinje prvi je u kojem nalazimo lik svete Barbare, i to u obje tunelske cijevi. Tako se kip sv. Barbare, u smjeru Dubrovnika, nalazi između čvora Brinje i čvora Žuta Lokva, na ugibalištu tunela (stacionaža km 123 + 250 desno), a u smjeru Zagreba nalazi se između istih čvorišta, na ugibalištu tunela (stacionaža km 123 + 230 lijevo). Budući da je ovaj tunel za promet otvoren 2004. godine, valja pretpostaviti kako je sveta Barbara svoje mjesto u ovom tunelu dobila u znak zahvale, o čemu svjedoče i natpisi u podnožjima oba kipa: „22. 06. 2004.“

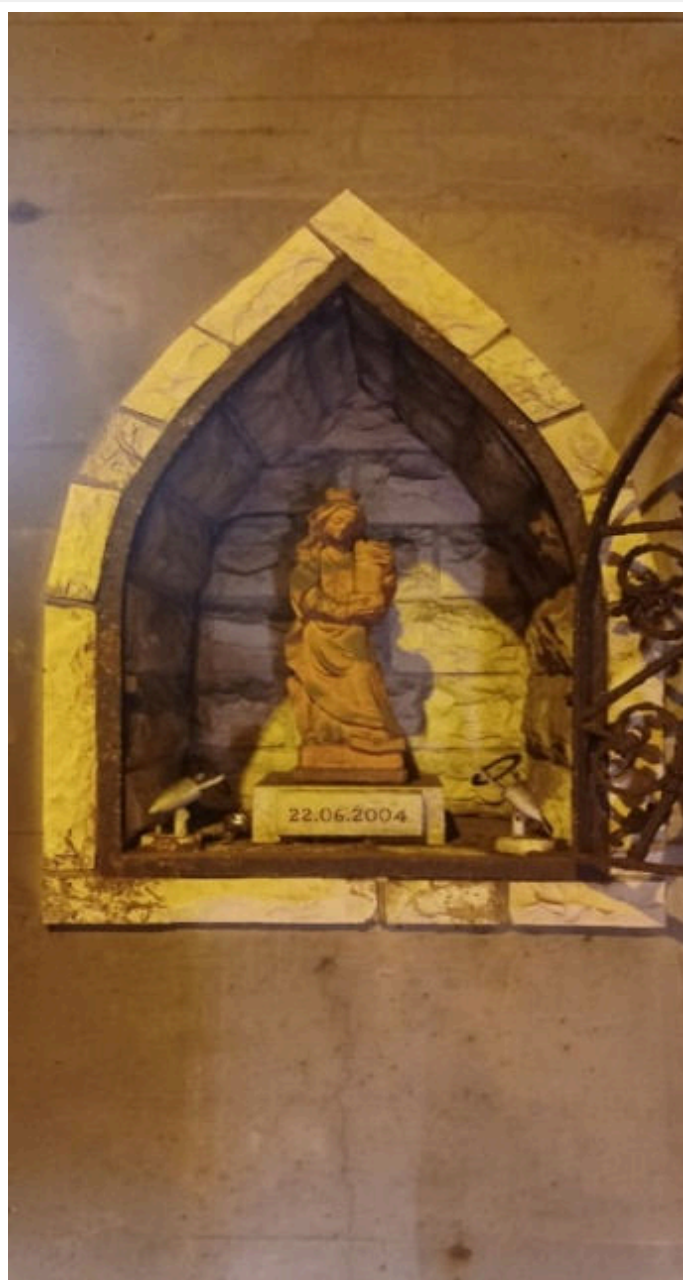

Foto: HAC, Kip svete Barbare tunelu Brinje, smjer Dubrovnik

Kako se ističe u „Tehničkoj monografiji“ HAC-a, „tunel Brinje je dvocijevni tunel na dionici tunel Mala Kapela – Žuta Lokva. Duljina lijeve tunelske cijevi iznosi 1542 m, a desne 1540 m. Za promet je otvoren od 2004. godine, a u funkciji su obje tunelske cijevi. Maksimalna dopuštena brzina vožnje iznosi 100 km/h. Sjeverni ulaz tunela nalazi se na nadmorskoj visini od 496 m, a južni na nadmorskoj visini od 495 m. Tunel je građen Novom austrijskom metodom (NATM), koja se pokazala prilagodljivom za različite geološke uvjete. Tunel je opremljen najmodernijim sustavom za nadzor i upravljanje prometom. Nadzor se provodi svakodnevno, 24 sata iz Centra za odražavanje i kontrolu prometa (COKP) Brinje“.

U ovom kontekstu vrijedi spomenuti i činjenicu kako je ovaj tunel 2007. godine proglašen najsigurnijim tunelom u Europi.

B) BRINJE

Osim samoga mjesta Brinje, istoimenoj općini pripadaju i naselja Glibodol, Jezerane, Križ Kamenica, Križpolje, Letinac, Lipice, Prokike, Rapain Klanac, Stajnica, Vodoteč i Žuta Lokva. Općina se prostire na površini od 358,20 km², između Velike Kapele i Velebita, a u njoj živi 3256 stanovnika.

„O nastanku imena naselja Brinje postoje različite tvrdnje, pa tako neki smatraju da ime mjesta potječe od ovdašnjeg čakavskog lokalizma ‘brnja’ ili borovnica, a to je biljka koja je česta na ovim prostorima. Neki jezikoslovci smatraju da je ime mjesta nastalo od lokalne riječi ‘brina’, tj. uzvisina ili uzvišenje“, istaknuto je između ostaloga na službenim mrežnim stranicama Općine. Iako se „u povijesnim dokumentima prvi put zapis imena Brinje spominje 1343. kao ‘Brigna’, a iste godine u lipnju pod imenom ‘Bregne’“, povijest ovoga kraja seže još u razdoblje prapovijesti (o čemu nam svjedoče i bogati arheološki nalazi) te je zbog svoga geografskog položaja prolazio kroz mnoga teška razdoblja (Osmanlije, svjetski ratovi i Domovinski rat).

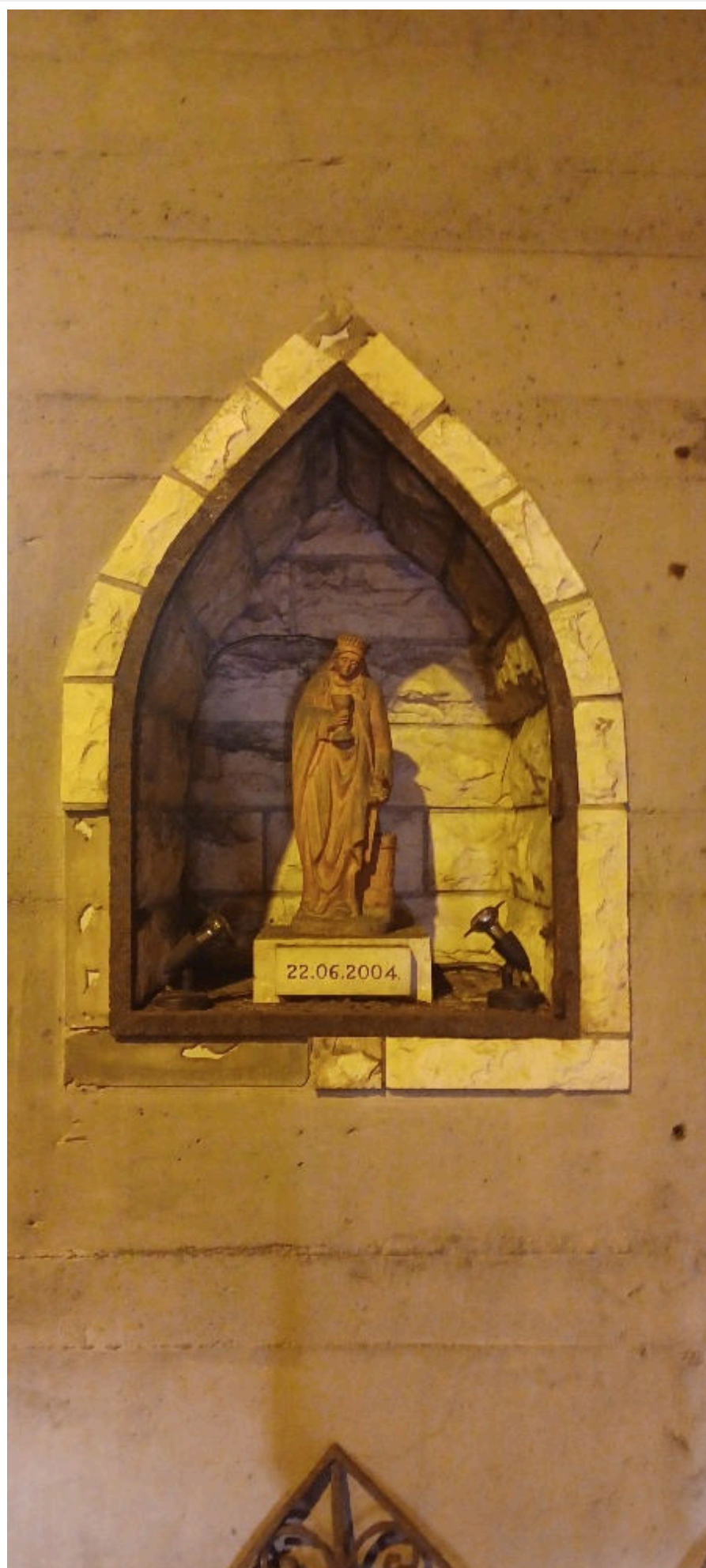

Foto: HAC, Kip svete Barbare tunelu Brinje, smjer Zagreb

Od 1993. godine Brinje se nalazi u sastavu Ličko-senjske županije te „u samostalnoj Republici Hrvatskoj ima mogućnost samostalnoga gospodarskog razvoja, a posebice nakon izgradnje autoceste Zagreb – Split, Brinje postaje značajno mjesto za svekoliko ulaganje u različite gospodarske projekte koji će donijeti gospodarski razvoj ovome kraju“, istaknuto je na stranicama Općine.

Osim sakralnih spomenika na području Brinja (župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije, 18. st.; kapela sv. Fabijana i Sebastijana, 14. st.; crkva sv. Vida, 14. st.), mogu se posjetiti i vidjeti i: stari grad Sokolac (14. st., vidljiv s autoceste), kamene obiteljske kuće, kameni most preko potoka Gate-Jaruge (star oko 200 godina) te brončani spomenik brinjskom mineru (mineri iz Brinja bili su poznati graditelji cesta i tunela diljem Europe).

C) TUNEL PLASINA

„Na izlazu iz Gackog polja trasa se nastavlja kroz kraški krajolik, na zavelebitskoj zaravni između Ramljana, Perušića i Ličkog Osika. Brežuljkasto-brdoviti teren nije postavljao veća ograničenja na vođenje trase, osim na lokaciji vijadukata Vršci i Pećine, te tunela Plasina (duljine 2300 m) i Grič“ (HAC, „Tehnička monografija“). Godine 2005. proglašen je trećim najsigurnijim tunelom u Europi.

Foto: HAC, Kip svete Barbare na ulazu u tunel Plasina

Inače, ime tunela potječe od predjela koji se nalazi u blizini Otočca, a kao vrh ovdje se izdvaja Veliki Gašparac (764 m) na kojem se nalazi i vidikovac uz kojega se prolazi na planinarskom putu iz Ličkog Lešća prema vrhu Marković-Rudine (1105 m).

Kapela sv. Barbare nalazi se između čvora Otočac i čvora Perušić, na sjevernom ulazu u tunel (stacionaža km 148 + 880). Navedena dionica otvorena je za promet 2004. godine.

D) TUNEL GRIČ

Tunel Grič (1244 m), baš kao i navedeni tunel Plasina, nalazi se između čvora Otočac i čvora Perušić, a 2006. proglašen je drugim najsigurnijim tunelom Europe.

Foto: HAC, Kip svete Barbare na ulazu u tunel Grič

Ovaj predio Like nosi naziv Grič, a tim pojmom označava se ili nepristupačna stijena, uzvisina ili vrlet. Kao najviši vrh ovog predjela, uz Veliki grič (979 m),

izdvaja se Rasovski grič (1013 m).

Kapelica sv. Barbare smještena je na južnom ulazu u tunel (stacionaža km 156 + 200), a navedena dionica otvorena je 2004. godine. Uz kapelicu svete Barbare nalazi se i mramorna ploča s ispisanim imenima izvođača radova iz 2003. godine.

Foto: HAC, Kip svete Barbare na ulazu u tunel Grič

E) TUNEL CRNA BRDA

Foto: HAC, Kip svete Barbare na ulazu u tunel Crna Brda

Tunel u dužini od 422 m nalazi se između čvorova Bisko i čvora Blato na Cetini, a kamena kapelica svete Barbare postavljena je na njegovu sjeverom ulazu u centralnom zaštitnom pojasu (stacionaža km 404 + 340). Za promet je ovaj dio autoceste A1 otvoren 2007. godine, a kako i sam natpis na kapelici svjedoči – „Hvala ti“ – kapelica je podignuta u znak zahvalnosti i ukrašena je hrvatskim pleterom.

Foto: HAC, Kip svete Barbare na ulazu u tunel Crna Brda

F) TUNEL ŠUBIR

Tunel Šubir nalazi se između čvora Vrgorac i čvora Ploče, a izgrađen je kao dvocijevni tunel. Dužina cijevi u smjeru Dubrovnika iznosi 962 m, a u smjeru Zagreba 825 m. Za promet je otvoren 2013. godine, a na oba ulaza u tunel nalaze se kapelice posvećene svetoj Barbari s napomenom da je kapelica u smjeru Dubrovnika (stacionaža km 473 + 950) prazna, a u smjeru Zagreba postavljen je njezin prepoznatljiv kip.

Foto: HAC, Kip svete Barbare na ulazu u tunel Šubir

Inače, Šubir (503 m) je naziv predjela kroz koji je prokopan tunel, a s vapnenačkim uzvišenjima Kosa (356 m), Prolog (441 m), Zveč (462 m) i Maljevica (231 m), sa sjeveroistoka zatvara Vrgorsko polje, polje u kršu Dalmacije (usp. *Hrvatska enciklopedija*).

Foto, HAC, Kip svete Barbare na ulazu u tunel Šubir

Govoreći o tunelu Šubir, nemoguće je ne spomenuti da su 2011. godine, prigodom njegova iskapanja, na lokalitetu nađene i kamene kugle koje su proglašene zaštićenom prirodnom vrijednošću. Kako se i dalje navodi na službenim mrežnim

stranicama Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, ove kugle potječu iz razdoblja gornje krede. „Izuzetno pravilan sferični oblik kamenih kugli ujedno je i rijedak primjer matematičkih zakonitosti rasta i samoorganizacije tvari u prirodi, gdje je moguće jasno vidjeti i protumačiti principe postanka geoloških oblika. Navedene kamene kugle pronađene su prilikom izvođenja radova na proboju tunelskih cijevi na radilištu autoceste A1 Zagreb – Split – Dubrovnik. Prvi pronalazak kamenih kugli u listopadu 2009. godine Ministarstvu kulture prijavio je Martinović Marijan, poduzetnik iz Imotskog. Drugi pronalazak kamenih kugli na istom radilištu/nalazištu u travnju 2010. godine javnosti je obznanio i medijski promovirao kao ‘Vrgoračke kamene kugle’ Jure Divić, novinar iz Vrgorca“, navodi se još na mrežnim stranicama Ministarstva kulture i medija.

G) TUNEL MALI PROLOG

U prosincu 2013. godine puštena je u promet dionica čvor Ploče – NP Karamatići u dužini od 16,1 km te dionica autoceste A10 granica BiH – čvor Metković u dužini od 7,5 km.

Na ovoj dionici A1 je zbog teška terena izgrađeno 15 objekata, od toga 7 vijadukata, 2 nadvožnjaka, 2 podvožnjaka i 4 tunela, među kojima se izdvajaju tunel Šubir i dvocijevni tunel Mali Prolog (dužina lijeve cijevi je 1029 m, a desne 1092 m). Od drugih značajnih objekata ističu se još vijadukti: Vrgorac, Lučka, Mali Prolog, Otrić Seoci i Velki Prolog te nadvožnjaci Prolog i Šubir.

Foto: HAC, Kip svete Barbare na ulazu u tunel Prolog

Tunel Mali Prolog dobio je ime po mjestu Mali Prolog koje se s naseljima Brečići, Dubrave, Kobiljača, Otrić-Seoci te Pozla Gora nalazi u sastavu općine Pojezerje u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. Prema zadnjem popisu stanovništva 2021. godine broji 9 stanovnika.

U ovom kontekstu zanimljivo je istaknuti kako ime Maloga Prologa označava prolaz ili prohod između brda, a zahvaljujući Velikom i Malom Prologu u Republici Hrvatskoj, mjesto Prolog blizu Ljubuškoga u Bosni i Hercegovini dobilo je svoje ime.

Kapelica svete Barbare nalazi se između čvora Ploče i NP Karamatići, na ulazu u tunel (stacionaža km 477 + 000 desno), a kako smo i prethodno napisali, navedena je dionica otvorena za promet 2013. godine.

H) SVETA BARBARA PORUČUJE

Kako smo vidjeli, lik svete Barbare putnike i vozače čeka ili na ulazu u tunel ili u samom tunelu. Ono što je osobito zanimljivo leži u činjenici da je sveta Barbara zaista tiha čuvarica tunela A1 jer se gotovo uvijek nalazi na oku nezamjetljivu mjestu. Tako i sam čovjek, ulazeći u sebe samoga, više ne gleda svojim očima već očima srca. I upravo tamo, u dubini, otkriva da je u njemu ljubav. Ona ljubav koja je neprolazna i koju je pozvan podijeliti s drugim sudionicima u prometu. Stoga

nam i na svakom ulazu ili izlazu iz nekih od ovih prethodno nabrojanih tunela kao poticajna misao mogu poslužiti riječi Gorana Čolaka iz jedne promidžbene poruke: „Granice? One su samo u našoj glavi. Sami ih postavljamo. Ali zato ih sami i pomičemo. Zapravo je sve na nama... U nama. I tek kada zavirimo duboko u sebe, tek tada ćemo pronaći onu čistu, iskonsku snagu i hrabrost... Koja nas čini nezaustavljivima. Stoga, ako želiš dotaknuti daljine, samo pogledaj u dubinu. Budi... Duboko iznad svih.“

vlč. mr. sc. Tomislav Hačko

Tekst je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti.

Ključne riječi: [A1](#) [Brinje](#) [Crna Brda](#) [Ferrero Rocher](#) [Goran Čolak](#) [grič](#)
[Majka Božja Lurdska](#) [Mala Kapela](#) [Mali Prolog](#) [Plasina](#) [Šubir](#) [sveta Barbara](#)
[Tihi čuvari hrvatskih autocesta](#)

Daljnje korištenje vijesti u medijima samo uz prethodno odobrenje izdavača.
Sva prava pridržana © 2018 - 2019 Hrvatska katolička mreža